

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
ОТ
ЕМИЛ КАРАНИКОЛОВ
Министър на икономиката

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на уредите, захранвани с газово гориво

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам на Вашето внимание проект на Постановление за приемане на Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на уредите, захранвани с газово гориво.

На 9 март 2016 г. Европейският парламент и Съвета приеха Регламент (ЕС) 2016/426 относно уредите, захранвани с газово гориво, и за отмяна на Директива 2009/142/ЕО. С Директива 2009/142/ЕО се определят правилата за пускането на пазара и пускането в действие на газови уреди.

Въпреки заключенията от проведените проучвания на Европейската комисия, че Директива 2009/142/ЕО действа добре и допринася за подобряване на безопасността на газовите уреди, опитът от прилагането ѝ е показал, че е необходимо някои от нейните разпоредби да се изменят, за да бъдат изяснени и актуализирани и по този начин да се постигне правна сигурност по отношение на определенията, свързани с приложното ѝ поле, на съдържанието на съобщенията на държавите членки относно типовете газ и съответните захранващи налягания, използвани на тяхна територия, както и на някои съществени изисквания. Тази необходимост от изясняване и актуализиране на редица разпоредби на директивата не засяга по същество нейния обхват – уреди (битови и небитови) и устройства, предназначени за такива уреди.

Опитът от прилагането на Директива 2009/142/ЕО е показал, че определените в нея критерии, които трябва да бъдат изпълнени от органите за оценяване на

съответствието, за да бъдат нотифицирани пред Европейската комисия, не са достатъчни, за да гарантират еднакво високи резултати от работата на нотифицираните органи в целия Европейски съюз. Това налага установяването на задължителни изисквания към органите за оценяване на съответствието, желаещи да бъдат нотифицирани с оглед предоставяне на услуги по оценяване на съответствието.

В процеса на извършваща се цялостна ревизия на директивите от Нов подход и политиката на Европейската комисия по привеждане на секторното законодателство в съответствие с Новата законодателна рамка е установена и необходимост от синхронизиране с разпоредбите:

1. Решение № 768/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно обща рамка за предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Решение 93/465/ЕИО, с което се определят стандартни хоризонтални разпоредби за регулиране на предоставянето на пазара на продукти и модулите на процедурите за оценяване на съответствието;

2. Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93, с който се определят правилата за акредитацията на органите за оценяване на съответствието, предвижда се рамка за надзора на пазара на продукти и за контрол на продуктите от трети държави и се установяват основните принципи относно маркировката „СЕ“.

За да се опрости регулаторната рамка, Директива 2009/142/ЕО е заменена с регламент, който е целесъобразният правен инструмент, тъй като с него се установяват ясни и подробни правила, които не дават възможност за различно транспониране от страна на държавите членки, и по този начин се осигурява не само единно тълкуване на правилата, но и се гарантира еднакво прилагане в целия Европейски съюз.

Сравнението между разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/426 и Директива 2009/142/ЕО показва следното:

- като цяло обхвата по отношение на уреди и устройства се запазва непроменен; за целите на поясняването на обхвата на регламента понятието „устройства“ е въведено изрично на всички съответни места – в определенията, задълженията на икономическите оператори и особено в процедурите за оценяване на съответствието;

- основното определение за „уреди“ е прецизирано, като отпада остарялата гранична стойност на температурата от 105 °С; с цел постигане на по-голяма яснота са въведени и редица секторно специфични определения;

- въвежда се хармонизирана форма на съдържанието на съобщенията за типовете газ и захранващите налягания на газовите горива, използвани на територията на държавите членки на ЕС, което да позволява проектирането и конструирането на безопасни и правилно функциониращи уреди;

- в съществените изисквания към уредите и устройствата са направени редица промени, някои от които ги детайлизират и поясняват, а други допълват и дори включват изцяло нови моменти – въвеждането на задължителен анализ на риска от страна на производителите преди фазата на проектиране и производство, включване в инструкцията за монтаж на информация по отношение на интерфейса за включването на газовите уреди към източника на газ, неприлагане на изискването за рационално използване на енергията по отношение на продукти, обхванати от мерките за прилагане към Директива 2009/125/ЕО, отчитане съдържанието на въглероден оксид и други токсични съставки, застрашаващи здравето на изложените лица и др.;

- запазва се рамката и набора от процедури за оценяване на съответствието на уредите и устройствата, като текстовете на модулите са прецизирани с цел да запазят секторната специфика и да отразят новото положение с устройствата;

- въвежда се максимален срок на валидност от 10 години по отношение на сертификата за ЕС изследване на типа (издавания документ в резултат на модул В), докато изискванията във връзка с вида на издаваните крайни документи в резултат на провежданите процедури за оценяване на съответствието се запазват непроменени;

- по отношение на устройствата се въвежда изцяло нова и ясна концепция - изискванията за съставяне на ЕС декларация за съответствие и нанасяне на маркировка „CE“ вече ще се прилагат и за тях; опростяването на законодателството в този аспект и въвеждането на еднакъв подход към уреди и устройства с цел да се избегне объркване и погрешно разбиране значително облекчава изпълнението на задълженията от страна на икономическите оператори (особено производителите), а така също и на нотифицираните органи и националните органи за надзор на пазара;

- задълженията на икономическите оператори са ясни, по-подробни и систематизирани в съответствие с общата рамка за регулиране на продукти, определена с Решение № 768/2008/ЕО;

- с оглед на осигуряването на проследимост на даден уред или устройство по цялата верига на доставка Регламент (ЕС) 2016/426 предвижда изцяло ново задължение за икономическите оператори да поддържат информация за всеки икономически оператор, който им е доставил даден уред или дадено устройство, и за всеки икономически оператор, на когото са доставили даден уред или дадено устройство ;

- разпоредбите относно нотифицираните органи са по-подробни и систематизирани в съответствие с общата рамка за регулиране на продукти, определена с Решение № 768/2008/ЕО.

Следва да се отбележи, че преходните разпоредби на Регламент (ЕС) 2016/426 не предвиждат запазване на валидността на документите – сертификати и одобрения на системи по качеството, които са били издадени в изпълнение на изискванията на Директива 2009/142/ЕО. Това касае крайните документи, издавани от нотифицираните органи в резултат на провеждане на процедури по оценяване на съответствието на

уреди и устройства. Невъзможността, след изтичане на преходния период, за приравняване в този аспект на изискванията на Директива 2009/142/ЕО с тези на Регламент (ЕС) 2016/426, произтича основно от въведените в текста на регламента промени в частта на съществените изисквания към уреди и устройства, с последващ ефект върху оценяване на съответствието им и резултатите от него.

По принцип, регламентът е акт с пряко действие и като такъв не подлежи на транспониране. В случая обаче, Регламент (ЕС) 2016/426 изисква държавите членки да определят езика, на който се предоставят изискваните документи и информация (в т.ч. ЕС декларацията за съответствие, видовете инструкции и информацията за безопасност, придружаващи уредите и устройствата), да определят нотифициращ орган, да разработят процедури за оценка и нотифициране на органите за оценяване на съответствието, за промените в нотификацията и за наблюдение на нотифицираните органи, като съгласно чл. 22 от регламента за тези процедури се информира Европейската комисия.

Директива 2009/142/ЕО е транспонирана в националното ни законодателство с Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на газовите уреди, приета с ПМС № 250 от 2003 г. Отмяната на Директива 2009/142/ЕО изисква да се отмени посочената наредба.

Наложително е да се предприемат действия за осигуряване прилагането на Регламент (ЕС) 2016/426 по отношение на уредите и устройствата предвид задължението на производителите да извършат ново оценяване на съответствието на техните продукти, като за целта ще им е необходимо технологично време за осигуряване на съответствие с новите изисквания и съответно провеждане на цялостна процедура по оценяване на съответствието. Необходимо е и време за изпълнение на процедурите по нотификация на органите за оценяване на съответствието, които да извършат оценяване на съответствието в изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) 2016/426.

Преходните разпоредби на Регламент (ЕС) 2016/426 дават възможност за предоставяне на пазара и пускане в действие на уреди, попадащи в приложното поле на Директива 2009/142/ЕО, както и за предоставяне на пазара на устройства, вече пуснати на пазара в съответствие с тази директива, преди началната дата на прилагане на Регламент (ЕС) 2016/426 – 21 април 2018 г. Това означава, че в рамките на преходния период по регламента е възможно пускането на пазара на уреди и устройства, които съответстват на изискванията на Директива 2009/142/ЕО, в т.ч. е възможно и издаването на сертификати и одобрения на системите по качеството по реда на посочената директива. След изтичането на преходния период обаче, и за тези продукти ще е наложително издаването от страна на органите за оценяване на съответствието на нови сертификати и одобрения в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2016/426.

Промяната в съществените изисквания към уредите и устройствата по силата на Регламент (ЕС) 2016/426 налага пряко необходимостта от извършване от страна на производителите на ново оценяване на съответствието на въпросните уреди и устройства, поради факта, че промените в приложимите за съответния продукт (уред или устройство) изисквания засягат типа, описан в сертификата за ЕС изследване на типа. Освен това, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2016/426 сертификатът за ЕС изследване на типа е вече с максимален срок на валидност от 10 години, докато досега издаваният по директивата сертификат е безсрочен. Това налага задължително издаване от нотифицираните органи на сертификати за ЕС изследване на типа, съгласно Регламент (ЕС) 2016/426.

Разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/426, касаещи изискванията към нотифицираните органи като цяло съответстват на изискванията към нотифицираните органи, които се прилагат по действащото национално законодателство и по-скоро ги доразвиват и детайлизират. От друга страна, естеството на промените в съществените изисквания, приложими към уреди и устройства по Регламент (ЕС) 2016/426, не предполага и в тази връзка разпоредбите на регламента не изискват органите за оценяване на съответствието да притежават нова компетентност за изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието, различна и/или допълнителна от тази, която те вече са демонстрирали като условие за издаването им на разрешения за извършване на оценяване на съответствието, и която доказват при ежегодните проверки, извършвани съгласно Закона за техническите изисквания към продуктите. Приемането на новата наредба ще наложи известни промени в документите на нотифицираните органи, които няма да променят по същество досегашния им начин на работа при оценяване на съответствието. По тези причини в преходните и заключителни разпоредби на проекта на наредба е предвидена опростена процедура за нотифициране на органите за оценяване на съответствието на уреди и устройства съгласно Регламент (ЕС) 2016/426.

Производителите на уреди и устройства, на които вече е било оценено съответствието им съгласно Директива 2009/142/ЕО, и които ще продължат да се предлагат на пазара след 21 април 2018 г., ще трябва да извършат ново оценяване на съответствието на тези уреди и устройства в изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) 2016/426. При анализ на информацията от годишните отчети за 2016 г. на трите органа за оценяване на съответствието е видно, че в резултат на изпълнените модули на втория етап от процедурата по оценяване на съответствието и издадените им документи общо 24 бр. са активните производители (български и чуждестранни), които към момента пускат на пазара уреди или устройства, съответстващи на типове, обхванати от 92 бр. от валидните сертификати за ЕО изследване на типа. Това дава основание да се счита, че минимум 92 бр. сертификати ще трябва да бъдат издадени наново в резултат на проведен Модул В, независимо дали ще се пристъпи към провеждането на втори етап от процедурата по оценяване на съответствието, при който

бройката на издадените документи не би следвало да надхвърли 24. Следва да се отбележи, че остойносттаването на една пълна процедура по оценяване на съответствието е трудно, поради факта, че зависи от множество фактори, сред които вида на продуктите, за които се прилага – уред или устройство и изпълнените модули на процедурата за оценяване на съответствието. По данни на Европейската комисия, включени в изготвената оценка на въздействието, разходите за изпитване и сертификация на продукти, влизащи в обхвата на регламента, варират силно в зависимост от посочените фактори, като са средно между 900 и 36 000 евро.

В качеството си на държава член на Европейския съюз България има ангажимент да осигури прилагането на Регламент (ЕС) 2016/426, отменящ Директива 2009/142/ЕО, като това следва да бъде направено с приемането на предложението проект на наредба и отмяна на действащата Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на газовите уреди.

Проектът на наредба предвижда тя да влезе в сила от 21 април 2018 г. – датата на прилагане на Регламент (ЕС) 2016/426, като само разпоредбите, отнасящи се до нотифицираните органи е необходимо да влязат в сила от деня на обнародване на наредбата в „Държавен вестник“.

В съответствие с чл. 3, ал. 4, т. 2 от Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз проектът на наредба е съгласуван в Работна група 1 „Свободно движение на стоки“. Проектът на наредба осигурява прилагането на регламент, поради което не е приложена таблица за съответствие с европейското право.

Съгласно чл. 35, ал. 1, т. 8 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е приложена изготвената и съгласувана по реда на чл. 30б от същия правилник частична предварителна оценка на въздействието.

Предложеният проект на наредба няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху държавния бюджет. Във връзка с това е изготвена финансова обосновка съгласно приложение № 2.2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

В изпълнение на изискванията на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове и на Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, проектите на постановление и наредба, заедно с частичната предварителна оценка на въздействие и настоящият доклад, бяха публикувани на електронната страница на Министерството на икономиката и на Портала за обществени консултации.

Настоящият доклад и проектите на постановление и наредба са съгласувани по реда на чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и е изготвена справка за отразяването на получените становища.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

**УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Във връзка с изложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам да бъде приет приложения проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на уредите, захранвани с газово гориво.

Приложения:

1. Проект на постановление на Министерския съвет;
2. Проект на наредба;
3. Частична предварителна оценка на въздействието;
4. Становище от дирекция "Модернизация на администрацията" от съгласуването на извършената частична предварителна оценка на въздействието;
5. Становище на Работна група 1 „Свободно движение на стоки“;
6. Финансова обосновка;
7. Съобщение за средствата за масово осведомяване;
8. Справка за отразените становища по чл. 32 от УПМСНА;
9. Справка за отразените становища от общественото обсъждане;
10. Съгласувателни писма.

ЕМИЛ КАРАНИКОЛОВ

Министър на икономиката